

Impact of Co-authorship on the Quality of Papers: An Approach to Papers Published in the Field of Knowledge and Information Science from 2008 to 2015

Hassanzadeh, M.^{1*}
Esbaktabar, M.²
Sohrabzadeh, S.³
Mohammadi Zeron, M.⁴

1. Professor, Information Science and Knowledge Department, Tarbiat Modares University. (Corresponding author)
2. M.A. in Information Science and Knowledge Studies, Tarbiat Modares University. Email: mostafa.esbaktabar@modares.ac.ir
3. Ph.D. Candidate in Information Science and Knowledge Studies, University of Alzahra. Email: s.sohrabzadeh@alzahra.ac.ir
4. M.A. in Information Science and Knowledge Studies, University of Tehran. Email: m.mohammadi.z@ut.a.ir

Email: hasanzadeh@modares.ac.ir

Abstract

Date of Reception:
30/05/2018

Date of Acceptation:
02/02/2019

Purpose: The study aims to investigate the impact of the co-authorship on the research quality in the field of “Knowledge and Information Science” in 2008-2015.

Methodology: The present study is a kind of applied study in which survey methods have been adopted for achieving its purpose. The statistical community includes 640 articles published in the Iranian journals of the relevant field between 2008-2015. The selected journals included “journal of academic librarianship and information research”, “journal of information processing and management”, as well as “Astan Quds Razavi journal of library and information science”. Furthermore, 150 articles were selected through simple random sampling and their quality was investigated. Moreover, the quality of title, abstract, introduction, literature review, findings, and conclusion throughout descriptive statistics and the “Pearson correlation coefficient” were analyzed through inferential statistics by SPSS software.

Findings: Most of the co-authorship patterns allocate to two-authored papers (39%), and the most utilized document types are Persian articles (50.1%). Besides, the correlation coefficients between the “co-authorship” and the “quality of different sections of a paper” such as the literature review (0.2%) and conclusion (0.18%) are weak. Hence, there is no correlation in the sections of title, abstract, introduction, and findings.

Conclusion: The general quality of various sections of the articles is not desirable. Additionally, the numbers of authors do not affect the paper quality and the research trend.

Keywords: co-authorship, research quality, scientific collaboration, Knowledge and Information Science.

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴

۱. استاد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس (نویسنده‌مسئول)

۲. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس

Email: mostafa.esbaktabar@modares.ac.ir

۳. دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه الزهرا

Email: s.sohrabzadeh@alzahra.ac.ir

۴. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه تهران

Email: m.mohammadi.z@ut.a.ir

Email: hasanzadeh@modares.ac.ir

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر، بررسی تأثیر هم‌نویسندگی بر کیفیت پژوهش در مقالات رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ می‌باشد.

روش‌شناسی: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه اجرا پیمایشی است. برای گردآوری داده‌ها از چک‌لیست محقق‌ساخته استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش ۶۴۰ عنوان مقاله بوده که از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در مجلات رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی منتشر شده‌اند. مجلات تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی، فصلنامه مدیریت و پردازش اطلاعات، مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی آستان قدس رضوی انتخاب شدند. با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی ساده از بین مقالات مورد نظر، ۱۵۰ عنوان مقاله به‌عنوان نمونه انتخاب شد و کیفیت هر یک مورد بررسی قرار گرفت و داده‌های مربوط به کیفیت عنوان، چکیده، مقدمه، پیشینه، یافته‌ها و نتیجه‌گیری به‌واسطه آمار توصیفی، استنباطی (همبستگی پیرسون) و نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان دادند که بیشترین سهم هم‌نویسندگی در مقالات منتشرشده طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در مجلات مورد نظر، از نوع دونویسندگی با ۳۹ درصد، بیشترین منابع به‌کاررفته در این مقالات از نوع فارسی با ۵۰/۱ درصد بود. همچنین، میزان همبستگی بین هم‌نویسندگی از نوع دو الی سه‌نویسندگی و چهار الی پنج‌نویسندگی و کیفیت بخش‌های مقاله تنها در بخش پیشینه‌ها با ۰/۲۰ درصد و نتیجه‌گیری با ۰/۱۸ بود که این میزان همبستگی ضعیف تلقی می‌شود. در بخش‌های عنوان، چکیده، مقدمه و یافته‌ها همبستگی مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این پژوهش نشان دادند که کیفیت کلی بخش‌های مختلف مقالات مطلوب نیست و تعداد نویسندگان به‌عنوان یک مؤلفه در کیفیت مقاله و روند پژوهش تأثیری ندارند.

واژگان کلیدی: هم‌نویسندگی، کیفیت پژوهش، همکاری علمی، کیفیت مقاله، علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

محمد حسن‌زاده^{*۱}

مصطفی اسبکت‌تبار^۲

سارا سهراب‌زاده^۳

معصومه محمدی‌ضرون^۴

صفحه ۱۷۷-۱۹۸

دریافت: ۱۳۹۷/۴/۹

پذیرش: ۱۳۹۷/۱۱/۱۳

مقدمه و بیان مسئله

محصول فعالیت‌های پژوهشی، سند علمی (معمولاً مقاله) است که باید دارای استانداردهای ده‌گانه انطباق با ضوابط، نتایج، خلاصه‌سازی، هدفمندی، سهولت دسترسی، زمینه، منطقی، تصویرسازی، زبان و جنبه‌های فنی نگارش باشد (علاقبندراد، ۱۳۸۳). مجلات علمی-پژوهشی از جمله مهم‌ترین ابزار اطلاع‌رسانی و توسعه دانش دانشمندان و پژوهشگران تلقی می‌شود. کیفیت این مجلات و مقالات مندرج در آنها از جمله فاکتورهای مهمی است که مورد توجه مؤسسه‌های علم‌سنجی برای رتبه‌بندی تولید علم در دنیاست (نصیر و لاکهو^۱، ۲۰۱۳ نقل در احمدی و سوری، ۱۳۹۳). رتبه‌بندی و ارزشیابی مقالات بر اساس استانداردهای طی دهه اخیر اهمیت زیادی یافته است که بر اساس آن عملکرد پژوهشی دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی ارزیابی شده و باعث ایجاد رقابت سازنده بین دانشکده‌ها و افزایش کیفیت علمی مقالات منتشر شده از سوی اعضای هیئت علمی می‌شود (اکبرین و همکاران، ۱۳۹۰). برنامه‌ای ملی در کشور انگلیس جهت تمرین ارزیابی پژوهش برای افزایش سطح کیفیت پژوهش‌ها تنظیم شده است که هدف آن نه تنها فراهم‌آوردن راهنمایی برای نحوه تخصیص بودجه می‌باشد بلکه منجر به تشویق و ترویج پژوهش‌های باکیفیت شود. از نتایج این برنامه برای ارزیابی در سیاست‌گذاری‌ها هم استفاده می‌شود. برخی بررسی‌ها نشان داده است که از زمان آغاز به کار این برنامه، کارآمدی و بهره‌وری پژوهش در انگلستان رشد قابل توجهی داشته به نحوی که ادعا می‌شود با در نظر داشتن هزینه صرف شده، پژوهش‌های تولید شده در انگلستان بیشترین استفاده را در مقایسه با سایر کشورها داشته است (شریفی، ۱۳۸۳). در داخل کشور نیز برای ارزیابی و افزایش سطح کیفیت مقالات اعضای هیئت علمی و دانشجویان برنامه‌ریزی‌هایی صورت می‌گیرد تا هم مقالات معتبرتر ارائه کنند و هم اعضای هیئت علمی به ارتقای مرتبه علمی باارزشی دست یابند. به همین دلیل، دانشگاه‌ها با برگزاری کارگاه‌های روش تحقیق و مقاله‌نویسی و توانمندساختن اعضا، سعی در افزایش کمی و کیفی مقالات خود می‌نمایند (ولایی و همکاران، ۱۳۸۵).

یکی از راه‌های افزایش کیفیت مقاله همکاری و هم‌نویسندگی است. هم‌نویسندگی^۲ رسمی‌ترین جلوه همکاری میان نویسندگان در تولید پژوهش‌های علمی بوده که عبارت است از مشارکت دو یا چند نویسنده در تولید یک اثر، که منجر به تولید برون‌دادهای علمی با کمیت و کیفیت بالاتری در مقایسه با زمانی که یک فرد به تنهایی اثری را تولید و منتشر می‌کند می‌شود (هادسون^۳، ۱۹۹۶). همکاری علمی نمایشی از کیفیت کار پژوهشگران همکار می‌باشد و بسیاری از پژوهشگران در مطالعات خود به افزایش همکاری‌های علمی پی برده‌اند و همکاری علمی را یکی از خصوصیات اصلی نظام پژوهشی که به سرعت در حال تغییر است می‌دانند (رحیمی و فتاحی، ۱۳۸۸). هم‌نویسندگی، پدیده‌ای پیچیده است که اشتراک توانمندی‌ها و تولید دانش علمی جدید را بهبود می‌بخشد. همکاری علمی با افزایش پیچیدگی دانش و به واسطه افزایش تقاضا برای تخصصی شدن بیشتر و مهارت‌های بین‌رشته‌ای در پژوهش ایجاد شده است. همکاری علمی به پژوهشگران فرصت می‌دهد تا قابلیت‌ها و توانایی‌های رشته‌های مختلف علمی را با هم ترکیب کنند، امری که انجام آن به صورت انفرادی امکان‌پذیر نیست (سهیلی و عصاره، ۱۳۹۲). با همکاری علمی، مزایا و فواید زیادی در فعالیت‌های پژوهشی نصیب فرد پژوهشگر می‌شود (هارت^۴، ۲۰۰۰؛ نقل در رحیمی و فتاحی، ۱۳۸۸). در سال‌های اخیر، علاقه به همکاری علمی در بین محققان افزایش یافته است. ابتکارات متعددی با هدف توسعه همکاری

1 . Lakhoo
2 . Co-Authership
3 . Hudson
4 . Hart

میان پژوهشگران و گرد هم آوردن آنها در گروه تحقیقات میان رشته‌ای صورت گرفته است (کترز و مارتین^۱، ۱۹۹۷). افزایش میان رشته‌ای^۲ شدن، پیچیدگی و پرهزینه بودن علم مدرن، دانشمندان را به سوی همکاری‌های علمی ترغیب کرده است (ملین^۳ و پرسن^۴، ۱۹۹۶). همچنین، دانشمندان همکاری علمی را راهی برای استفاده بهینه از امکانات، منابع، داشتن بازدهی بیشتر و جلوگیری از دوباره کاری‌ها و تکرار خطاها برگزیدند (داورپناه و آدمیان، ۱۳۹۱). از آنجاکه نظریه^۵ لوتکا بر بهره‌وری دانشمندان تأکید دارد بسیاری از مطالعات مبتنی بر این نظریه، رابطه^۶ محکمی را بین همکاری و بهره‌وری علمی اثبات کرده‌اند. بررسی ۵۹۲ مورد از انتشارات دانشمندان و فعالیت‌های مشترک آنان (پرایس و بیور^۵، ۱۹۹۶) نشان داد که بین بهره‌وری^۶ و میزان همکاری نویسندگان همبستگی وجود دارد. همچنین مصاحبه با ۴۱ نفر از برندگان جایزه نوبل در علم، رابطه معناداری را بین همکاری علمی و بهره‌وری نشان داده است نتایج نشان دادند که برندگان جایزه نوبل در تحقیقاتشان با بیش از یک نفر همکاری علمی داشته‌اند (زاگرمین^۷، ۱۹۶۷). در واقع شتاب پیشرفت‌های علمی در چند دهه اخیر به‌طور عمده منسوب به تأسیس انجمن‌های یادگیری و بهبود ارتباطات میان پژوهشگران معاصر است (چانگ و هارینگتون، ۲۰۰۵؛ به نقل از احمدی و همکاران، ۱۳۹۲).

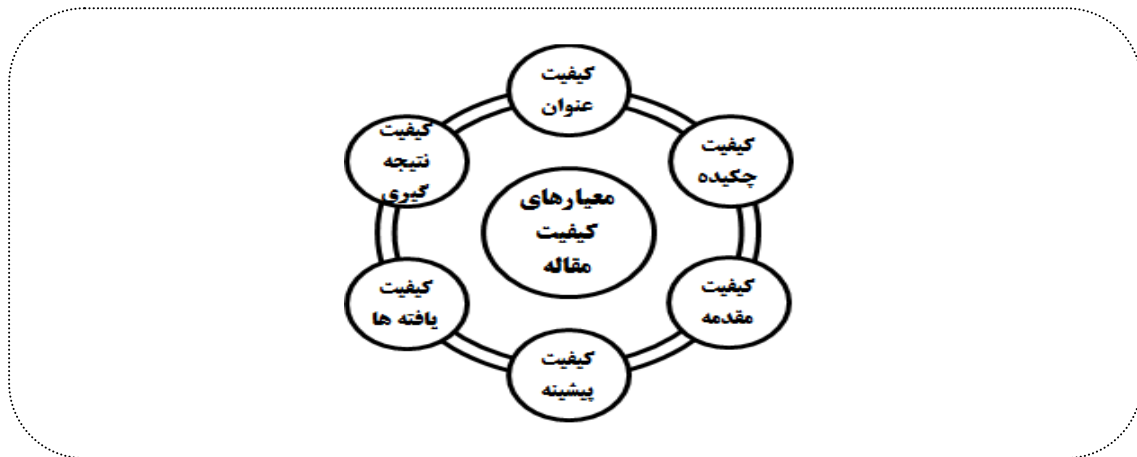
با توجه به افزایش همکاری‌های علمی بین نویسندگان، و با در نظر گرفتن این مسئله که تاکنون پژوهشی که کیفیت آثار حاصل از همکاری علمی را بسنجد انجام نگرفته است تا اثبات شود چه میزان رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات وجود دارد، از همین رو، مؤلفان به انجام این بررسی اقدام نمودند. اعتقاد بر این است که بین هم‌نویسندگی و افزایش کیفیت مقالات و شناخت رابطه معناداری وجود دارد. رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی به‌عنوان یکی از حوزه‌های علمی از این امر مستثنی نیست و در واقع، پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی با بهره‌گیری از همکاری علمی می‌توانند از تجربیات و مهارت‌های همدیگر بهره‌مند گردیده و تا حدود زیادی کیفیت مقالات خود را ارتقا بخشند. بر اساس تحقیق هی، جنگ و هانت^۸، مدعای اولیه پژوهش این است که بین هم‌نویسندگی و روند و کیفیت مقالات در این رشته رابطه معناداری وجود دارد. پرسش آغازین پژوهش را برحسب چنین مدعایی می‌توان این گونه طرح کرد: چه میزان رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی وجود دارد؟ در این مقاله کیفیت مقالات در سه مجله رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی که جزء مجلات علمی-پژوهشی هستند و طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در داخل کشور منتشر شده‌اند به‌عنوان نمونه انتخاب شدند و به بررسی و تحلیل کیفیت عنوان، کیفیت چکیده، کیفیت مقدمه، کیفیت پیشینه‌ها، کیفیت یافته‌های تحقیق و کیفیت نتیجه‌گیری که از بخش‌های مهم یک مقاله هستند پرداخته شد. در واقع مسائل اساسی در این پژوهش عبارت‌اند از: شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت عنوان، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت چکیده، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقدمه، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت پیشینه‌ها، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت یافته‌ها، شناسایی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت نتیجه‌گیری بوده است.

1. Katz & Martin
2. Interdisciplinary
3. Melin
4. Persson
5. Beaver
6. Productivity
7. Zuckerman
8. He, Geng, Hunt

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

سؤال‌های پژوهش

هدف این پژوهش بررسی رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی در بازه زمانی ۷ ساله (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴) می‌باشد. در زیر چارچوب مفهومی پژوهش ترسیم شده است.

شکل ۱. چارچوب مفهومی پژوهش (معیارهای کیفیت مقاله)

متغیر اول در این پژوهش تعداد نویسنده‌های یک مقاله منتشرشده در یک نشریه بوده است و متغیر دوم کیفیت مقاله بوده که در قالب شش جزء عنوان، چکیده، مقدمه، پیشینه‌ها، یافته‌ها و نتیجه‌گیری تعریف شدند. به‌طور کلی در این پژوهش به دنبال پاسخ‌گویی به سؤالات اساسی زیر خواهیم بود:

۱. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت عنوان پژوهش رابطه وجود دارد؟
۲. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت چکیده پژوهش رابطه وجود دارد؟
۳. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقدمه پژوهش رابطه وجود دارد؟
۴. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت پیشینه‌های پژوهش رابطه وجود دارد؟
۵. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت یافته‌های پژوهش رابطه وجود دارد؟
۶. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی و کیفیت نتیجه‌گیری پژوهش رابطه وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

پیشینه پژوهش در داخل

تاکنون پژوهش‌های اندکی در مورد وضعیت کیفی مقالات و نقش هم‌نویسندگی در کیفیت آنها در نشریات علمی و تخصصی کشور انجام شده است که در اینجا به چند نمونه اشاره خواهد شد.

ولایی و همکاران (۱۳۸۵) در پژوهش خود به بررسی کمی و کیفی مقالات مجله علمی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران پرداخته‌اند. تحقیق به روش توصیفی و با نمونه‌گیری سرشماری انجام شد. شماره‌های ۱ تا ۴۷ مجله مربوط به سال‌های ۱۳۷۱ تا تابستان ۱۳۸۴ برای مقایسه در سه بخش بررسی شدند. شاخص‌های مورد بررسی شامل سال و شماره مجله، نوع طراحی و رعایت اصول مهم مقاله‌نویسی در بخش‌های مختلف شامل: عنوان، خلاصه (مکان و زمان تحقیق، گزارش P value، تفاوت‌ها و استنتاج مرتبط با کار)، مقدمه (لزوم شروع‌شدن مقدمه با تعریف مشکل،

ذکر تضاد یا کاستی مطالعات گذشته و ذکر هدف و مکان مطالعه در آخر مقدمه)، مواد روش ها (ذکر نوع مطالعه، معرفی آمار و تکرارپذیری کار)، یافته ها (نحوه ارائه یافته ها) و نحوه استفاده از جدول و نمودار و همچنین استفاده از آمار مجاز)، بحث (لزوم شروع بحث با یافته های اصلی و پرهیز از تکرار بی مورد و یا تکرار یافته ها) و منابع (با توجه به سیستم و نکور) بود. همچنین، تعداد نویسندگان، محل کار نویسندگان، محل کار نویسنده اول، تعداد کلمات کلیدی، همکاری متخصص آمار، فاصله زمانی انجام کار تا چاپ مقاله، استخراج و ثبت شد. نتایج پژوهش آنها نشان دادند که سیر تکاملی مقالات چاپ شده در مجله به لحاظ تعداد و کیفیت پژوهش های انجام شده در مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران و سایر دانشگاه ها محسوس است.

جانعلی زاده چوببستی و اکملی (۱۳۸۷) در پژوهشی به بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر میزان همکاری اعضای هیئت علمی دانشگاه کردستان پرداخته اند. یافته های پژوهش نشان دادند که اعضای هیئت علمی با سابقه کاری بیشتر، به عنوان معرف میزان جامعه پذیری از میزان همکاری علمی پایین تری برخوردارند. اعضای هیئت علمی دارای سابقه کاری بیشتر، از انرژی عاطفی کمتری برخوردارند و کاهش انرژی عاطفی نیز میزان مشارکت فعالیت های علمی را کاهش می دهد.

رحیمی و فتاحی (۱۳۸۸) در پژوهشی به بررسی میزان تأثیر عوامل مؤثر بر همکاری علمی از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد پرداخته اند. نتایج پژوهش آنها نشان دادند عواملی همچون فرهنگ مشارکت در جامعه، بودجه فعالیت های همکارانه، اعتماد متقابل میان افراد و نیز هدف ها و دیدگاه های مشترک میان افراد، تأثیر زیادتری بر میزان همکاری علمی از میان سایر عوامل دارند.

اکبرین و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهش خود به ارزیابی روش شناسی مطالعات تجربی منتشر شده در مجله علمی-پژوهشی دانشکده دامپزشکی تهران در مدت ۱۰ سال (سال های ۱۳۷۸-۱۳۸۷) پرداخته اند. این پژوهش به صورت مقطعی انجام گرفت. کیفیت مقالات مستخرج از مطالعات تجربی و کارآزمایی های بالینی منتشر شده در مجله علمی-پژوهشی دانشکده دام پزشکی دانشگاه تهران از ابتدای سال ۱۳۷۸ تا پایان سال ۱۳۸۷ ارزیابی شد. مقالات بر اساس چک لیستی ساختاریافته مورد بررسی و مطالعه قرار گرفتند. در این چک لیست، اطلاعاتی همچون زمان انتشار، تعداد نویسندگان، موارد مورد بررسی، حجم نمونه، نوع طراحی، بررسی عنوان، اشاره به کورسازی، اشاره به تصادفی سازی، اشاره به معیارهای ورود، داشتن گروه شاهد، اشاره به معیارهای اخلاقی و اشاره به روش تجزیه و تحلیل آماری مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج پژوهش آنها نشان دادند که اگرچه طراحی و شیوه گزارش مطالعات تجربی مندرج در مجله روند رو به بهبودی را نشان می داد پیشنهاد می شود از یک دستورالعمل استاندارد به منظور بهبود کیفیت این مطالعات و تدوین مقالات استفاده شود.

گوهری و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهش خود به تحلیل ساختار کیفیت مقالات علوم پزشکی طی سال های ۱۳۸۷-۱۳۸۱ پرداخته اند. در این پژوهش مقطعی انجام شده در سال ۱۳۸۹، از بین کلیه مقالات منتشر شده طی سال های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۷ در چهار مجله از مجلات وابسته به یکی از دانشگاه های علوم پزشکی کشور که برابر با ۱۸۶۸ مقاله بوده است، تعداد ۱۶۲ مقاله به روش طبقه ای چندمرحله ای انتخاب گردیدند. برای گردآوری داده ها فرم ثبت اطلاعاتی برگرفته از پرسشنامه های استاندارد به کار گرفته شد. فرم گردآوری داده ها شامل بررسی بخش های چکیده (۵ سؤال)، مواد روش ها (۴ سؤال)، یافته ها (۵ سؤال) و بحث و نتیجه گیری (۲ سؤال) بوده است. نتایج پژوهش آنها نشان دادند که کیفیت کلی بخش های مختلف مقالات مطلوب نیست، از این رو به کارگیری متخصصان روش تحقیق و آمار در

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشر شده در حوزه علم اطلاعات ...

مطالعات مختلف پزشکی می‌تواند باعث ارتقای کیفیت مقالات این شاخه از علم شود.

حیدری و صفوی (۱۳۹۱) در پژوهشی به بررسی ضریب همکاری نویسندگان مقالات مجله پژوهش در پزشکی پرداختند نتایج پژوهش آنها نشان دادند که نویسندگان مقالات مجله پژوهش در پزشکی گرایش زیادی به همکاری گروهی داشته که این همکاری با گذشت زمان سیر صعودی داشته است.

آتش بسته، نورمحمدی و اسدی (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی روند مشارکت و همکاری در تولید و ویرایش مقالات و یکی پدیای فارسی در بازه زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۲ پرداخته‌اند. نتایج پژوهش آنها نشان داده‌اند که همکاری مؤثر حاصل از حضور اقلیت مهم و یکی نویسان در ویکی پدیای فارسی بستگی به کیفیت گروه ویراستاری ناشی از سطوح دسترسی دارد.

عرفان منش و ارشدی (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی شبکه هم‌نویسندگی مؤسسات در مقاله‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ پرداخته‌اند. نتایج پژوهش آنها نشان دادند که بیشتر مقاله‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی مورد بررسی (۶۸/۸ درصد) به صورت مشارکتی منتشر شده‌اند و (۴۵/۲۲) مشارکت میان دو پژوهشگر مهم‌ترین الگوی همکاری در مقاله‌های مذکور بوده است. همچنین همکاری بین سازمانی (۶۳/۴ درصد) بیشتر از سایر انواع مشارکت‌های علمی از سوی پژوهشگران علم اطلاعات و دانش‌شناسی کشور استفاده می‌شود.

پیشینه پژوهش در خارج

در خارج از کشور نیز تحقیقاتی در زمینه وضعیت کیفی مقالات و نقش هم‌نویسندگی در کیفیت آنها در نشریات علمی صورت گرفته است.

حریرچی، ملین و اعتماد^۱ (۲۰۰۳) در پژوهشی به بررسی عوامل هم‌نویسندگی و الگوهای همکاری بین دانشمندان ایرانی و دانشمندان دیگر کشورهای دنیا پرداخته‌اند. نتایج پژوهش آنها نشان دادند تمامی مقاله‌های مشترک، نتیجه طرح‌های تحقیقاتی مشترک نبوده‌اند. مهم‌ترین انگیزه‌های همکاری دانشمندان ایرانی با هم‌تایان خارجی، استفاده از امکانات آزمایشگاهی، دسترسی به دانش آنها و افزایش اهمیت پژوهش مورد نظر بوده است. همچنین معتقدند که مهاجرت دانشمندان ایرانی، نقش مهمی در برقراری همکاری علمی و همچنین پیوند با جوامع بین‌المللی علمی و پژوهشی دارد.

هارا^۲ و همکاران (۲۰۰۳) در پژوهشی به بررسی دیدگاه دانشمندان بر همکاری و عوامل مؤثر و عوامل نامؤثر بر آن پرداخته‌اند. نتایج پژوهش آنها به ایجاد چارچوبی در مورد انواع همکاری‌های انجام شده در میان این متخصصان همکاری مکمل و یکپارچه و نیز شناسایی عناصر دخیل در همکاری شامل سازش‌پذیری شخصی، ارتباط کاری، انگیزه‌ها و زیرساخت فنی-اجتماعی انجامید.

هی، جنگ و هانت^۳ (۲۰۰۹) در پژوهشی به بررسی همکاری تحقیقاتی و خروجی پژوهش روی ۶۵ تا از دانشمندان پزشکی دانشگاه نیوزلند پرداخته‌اند. در این پژوهش به بررسی تعداد استنادات مقالات ۶۵ دانشمند مذکور پرداخته‌اند و کیفیت مقاله را بر اساس نقش همکاری این دانشمندان با همدیگر و تعداد استنادات مقالاتشان بررسی کردند. نتایج پژوهش آنها نشان دادند که هر دو همکاری درون‌دانشگاهی و همکاری بین‌المللی، به طور مثبت با کیفیت

1 . Harirchi, Melin, Etemad
2 . Hara, N
3 . He, Geng & Hunt

مقاله در ارتباط است. آنها معتقدند که همکاری های بین المللی مثبت منجر به خروجی تحقیقاتی آینده یک دانشمند مربوط است.

لمارچان^۱ (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی تجزیه و تحلیل داده های طولی جمع آوری شده یک گروه تحقیقاتی دولت دیجیتال در آمریکای شمالی پرداخته است. نتایج پژوهش نشان دادند که شبکه های اجتماعی در میان اعضا به شدت تحت تأثیر تشکیل و بلوغ گروه پژوهشی، ارتباطات چهره به چهره، کمک مالی جهت اشتراک گذاری، روابط هم نویسنده و روابط ارزیابی همکارانه در طول زمان در شبکه بوده است.

جمع بندی از مرور پیشینه

نتایج بررسی پیشینه ها نشان دادند که هم نویسنده گی به یکی از موضوعات مهم در پژوهش تبدیل شده است و رشد دانش و به کارگیری فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی به اهمیت روز افزون آن می افزاید. همچنین، علت اصلی همکاری های علمی استفاده از امکانات و تجهیزات، افزایش کیفیت کار پژوهش و دسترسی به دانش همکاران بوده است. به عبارت دیگر عوامل مؤثر بر همکاری علمی شامل فرهنگ مشارکت در جامعه و بودجه فعالیت های همکارانه (رحیمی و فتاحی، ۱۳۸۸)، استفاده از امکانات آزمایشگاهی، دسترسی به دانش پژوهشگران همکار، ارتباط کاری و سازش پذیری (حریری، ملین و اعتماد، ۲۰۰۳) بوده است. همچنین، از عوامل مهمی که در کاهش همکاری علمی مؤثر بوده است پایین بودن انرژی عاطفی در مشارکت فعالیت های علمی (جانعلی زاده چوب بستی و اکملی، ۱۳۸۷) می توان اشاره کرد. همچنین، شبکه های هم نویسنده گی در تشکیل و بلوغ گروه پژوهشی، تسهیل کمک مالی جهت اشتراک گذاری و روابط هم نویسنده گی (لمارچان، ۲۰۱۴) تأثیر داشته است.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی است و به صورت مقطعی انجام شد. برای گردآوری داده ها از چک لیست محقق ساخته استفاده شده است.

جامعه آماری این پژوهش ۶۴۰ مقاله از مجلات رشته علم اطلاعات و دانش شناسی که از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ منتشر شده اند می باشد که از مجلات تحقیقات کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاهی، فصلنامه مدیریت و پردازش اطلاعات و مطالعات کتابداری و اطلاع رسانی آستان قدس رضوی که از مجلات دارای رتبه علمی-پژوهشی محسوب می شوند که همگی آنها متعلق به رشته علم اطلاعات و دانش شناسی بودند انتخاب شدند تا مقالات آنها مورد بررسی قرار بگیرند.

این پژوهش طی دو مرحله انجام گردید. در مرحله اول، اطلاعات توصیفی هریک از مقالات بر اساس مؤلف اول، تعداد مؤلفان مقالاتی که نویسنده اول آنها استاد یا دانشجو بوده اند ثبت و بررسی شدند. همچنین اطلاعات توصیفی تعداد منابع فارسی و لاتین، نوع روش های استناددهی مقالات که در این پژوهش سه روش ای پی ای^۲، ترابیان^۳ و ونکور^۴ مدنظر بوده، ثبت و بررسی شده است و در صورت داشتن هریک از آنها عدد ۱ و در صورت نداشتن عدد صفر به آنها تعلق گرفت. در گام بعدی ۲۴۰ عنوان مقاله که بیش از یک مؤلف داشت از بین کل مقالات مورد بررسی،

1. Lemarchand
2. APA
3. Torabian
4. Vancouver

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

به صورت تصادفی انتخاب شد که از بین آنها ۱۵۰ مقاله به عنوان نمونه از طریق جدول مورگان و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند و بر اساس چک‌لیست مورد نظر به آنها امتیاز ۱ خیلی بد تا ۵ خیلی خوب تعلق گرفته است.

در قسمت عنوان شاخص‌های گویایی، موجز بودن، بدون کلمات اختصاری بررسی شد. در قسمت چکیده دارابودن هدف، روش، یافته‌ها، نتیجه‌گیری و کفایت کلیدواژه‌ها بررسی شد. در قسمت مقدمه جامع بودن مقدمه و داشتن بیان مسئله بررسی شد. در قسمت پیشینه‌های پژوهش روزآمدی، کفایت پیشینه‌ها و تعداد استنادها مورد بررسی قرار گرفتند. در قسمت یافته‌ها تناسب شیوه ارائه یافته‌ها، گویا بودن نمودار و کیفیت جدول‌ها بررسی شدند و در قسمت نتیجه‌گیری ذکر دیدگاه خود، عدم تکرار یافته‌ها و مقایسه با پیشینه‌ها بررسی شدند. لازم به ذکر است شاخص‌های هریک از پارامترها به صورت تجمیع شده مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفته‌اند. همچنین، جهت بررسی روایی ابزار پژوهش از متون و نظر متخصصان حرفه استفاده شد.

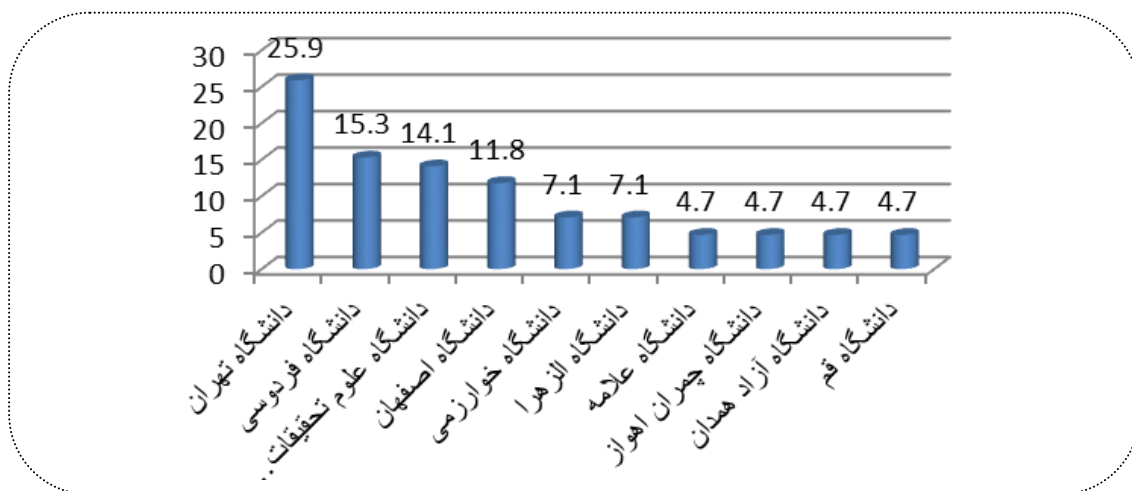
یافته‌های پژوهش

اطلاعات جمع‌آوری شده و داده‌های مورد نظر در ارتباط با موضوع پژوهش با روش‌های آماری مورد تحلیل قرار گرفت تا از نتایج حاصله بهره‌برداری لازم صورت گیرد؛ بنابراین پژوهش حاضر داده‌های حاصله را از طریق آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی برای فراوانی و درصد فراوانی متغیرها و از آمار استنباطی به منظور تعیین وجود یا عدم وجود رابطه بین متغیرها و برآورد و تعمیم نتایج به دست آمده از حجم نمونه به جامعه آماری از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. در پایان، داده‌ها جهت تجزیه و تحلیل وارد نرم‌افزار آماری SPSS 16 شدند.

به این ترتیب، در این بخش به بررسی نتایج حاصل از تأثیر هم‌نویسندگی بر کیفیت اطلاعات که بر اساس چک‌لیست مورد بررسی قرار گرفتند می‌پردازیم. داده‌ها از طریق نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و جداول داده‌های آماری در دو سطح (الف) توصیفی و (ب) استنباطی ارائه خواهند شد.

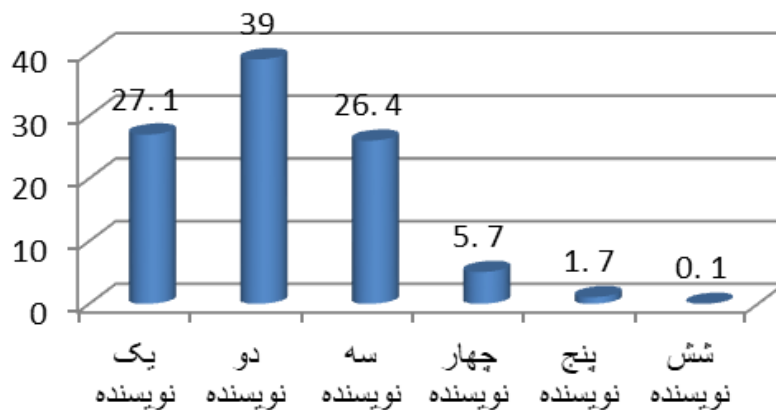
یافته‌های توصیفی

سهم ده دانشگاه اول در انتشار مقاله طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در نمودار ۱ نشان داده شده است.

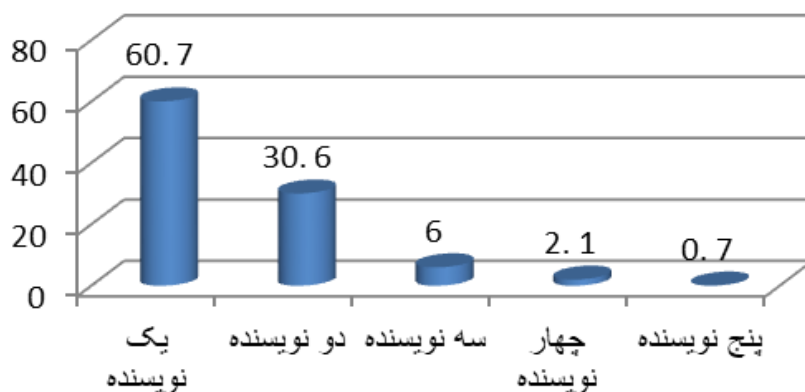
نمودار ۱. سهم ده دانشگاه اول در انتشار مقاله طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴

با توجه به نمودار ۱ به ترتیب دانشگاه تهران (۲۵/۹)، دانشگاه فردوسی مشهد (۱۵/۳)، دانشگاه علوم تحقیقات تهران (۱۴/۱) و دانشگاه اصفهان (۱۱/۸) بیشترین سهم را در انتشار مقاله طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ داشته‌اند. میزان سهم فعالیت گروهی و انفرادی نویسندگان در تألیف مقاله در مجلات مورد نظر طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ در نمودار ۲ بیان شده است.

نمودار ۲. میزان سهم فعالیت گروهی و انفرادی نویسندگان در انتشار مقاله

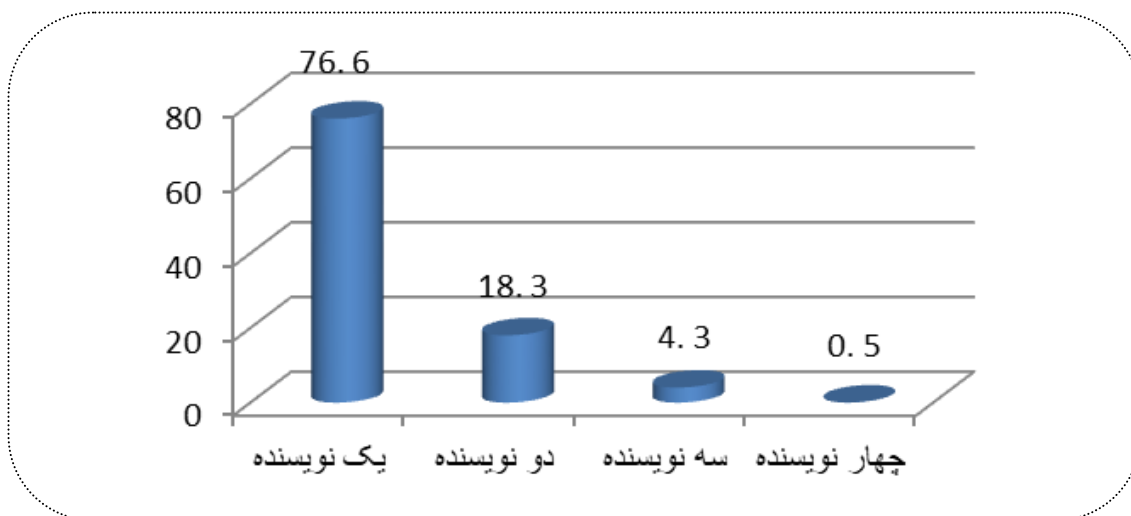
نمودار ۲ بیانگر میزان فعالیت گروهی و انفرادی اساتید، دانشجویان و پژوهشگران مراکز دانشگاهی و علمی کشور طی دوره زمانی هفت ساله بین سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ می‌باشد. با توجه به نمودار میزان فعالیت دو نویسنده با ۰/۳۹ درصد و شش نویسنده با ۰/۱ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین سهم همکاری را در تألیف مقاله داشته‌اند. سهم اساتید دانشگاه‌ها در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی در نمودار ۳ نشان داده شد.

نمودار ۳. سهم اساتید دانشگاه در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی

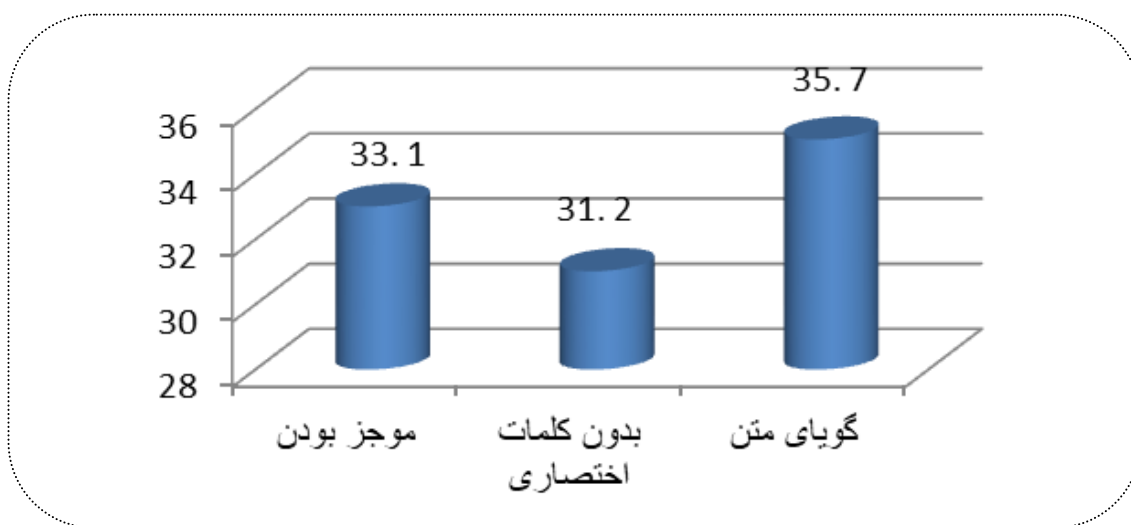
همان‌طور که در نمودار ۳ مشاهده می‌شود سهم اساتید دانشگاه در انتشار مقاله بر اساس تعداد نویسندگی به ترتیب یک‌نویسندگی با ۶۰/۷ درصد بیشترین سهم و پنج‌نویسندگی با ۰/۷ درصد کمترین سهم را داشته است. به عبارت دیگر، اساتید دانشگاه تمایل چندانی نسبت به افزایش سطوح تعداد همکاری و هم‌نویسندگی در تألیف مقاله نداشته‌اند. سهم دانشجویان در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی در نمودار ۴ نشان داده شد.

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

نمودار ۴. سهم دانشجویان در انتشار مقاله بر اساس تعداد هم‌نویسندگی

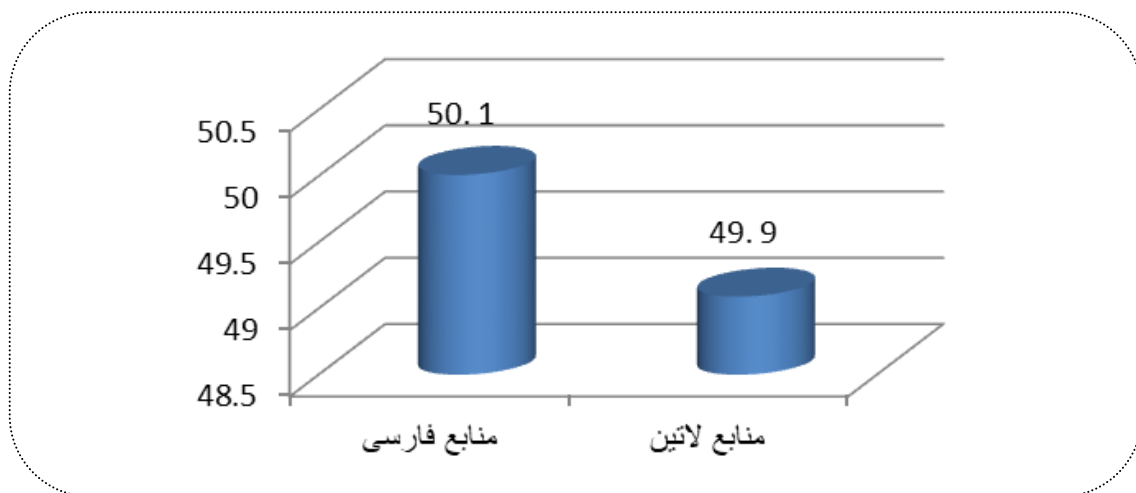
نمودار ۴ بیانگر این است که سهم دانشجویان در تألیف مقاله به صورت یک‌نویسندگی با ۷۶/۶ درصد بیشترین و به صورت چهارنویسندگی با ۰/۵ درصد کمترین بوده است. در واقع دانشجویان تمایل چندانی به هم‌نویسندگی در سطوح بالا ندارند و اکثراً تألیف انفرادی را به تألیف گروهی ترجیح می‌دهند. نمودار ۵ نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت عنوان مقاله را نشان می‌دهد.

نمودار ۵. نسبت هریک از پارامترهای کیفیت عنوان مقاله

همان‌طور که در نمودار ۵ مشاهده می‌شود نسبت هریک از پارامترهای کیفیت عنوان مقاله به ترتیب گویابودن عنوان با ۳۵/۷ درصد، موجز بودن با ۳۳/۱ درصد، و بدون کلمات اختصاری ۳۱/۲ درصد به ترتیب بیشترین تا کمترین بوده است. در واقع، قوی‌ترین شاخص کیفیت عنوان مقالات مربوط به رعایت گویایی عنوان بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است. همچنین، نویسندگان به شاخص‌های موجز بودن و بدون کلمات اختصاری نسبت به گویابودن عنوان توجه کمتری داشته‌اند.

نمودار ۶ میزان منابع به‌کاررفته فارسی و لاتین در مقالات را نشان می‌دهد.

نمودار ۶. میزان منابع به کاررفته فارسی و لاتین در مقالات

نمودار ۶ گویای این مسئله است که بیشترین منابع به کاررفته از نوع فارسی با ۵۰/۱ درصد و منابع لاتین با ۴۹/۹ درصد بوده است. در واقع اکثر نویسندگان استفاده بیشتری از منابع فارسی نسبت به منابع لاتین کردند. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت چکیده در جدول ۱ نشان داده شد.

جدول ۱. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت چکیده

شاخص‌های کیفیت چکیده	فراوانی	درصد	درصد معتبر
دارابودن هدف	۶۵۹	۱۴/۱ درصد	۱۹/۵
دارابودن روش	۶۳۳	۱۴/۲ درصد	۱۹/۶
دارابودن یافته‌ها	۷۶۵	۱۶/۲ درصد	۲۲/۴
دارابودن نتیجه‌گیری	۵۷۲	۱۲/۳ درصد	۱۶/۹
کفایت کلیدواژه‌ها	۷۲۹	۱۵/۶ درصد	۲۱/۶

همان‌طور که در جدول ۱ ملاحظه می‌شود شاخص دارابودن یافته‌ها ۲۲/۴ درصد بیشترین سهم و شاخص دارابودن نتیجه‌گیری ۱۶/۹ درصد کمترین سهم را در کیفیت کلیدواژه‌های مقالات داشته‌اند. در واقع، قوی‌ترین شاخص‌های کیفیت چکیده مقالات مربوط به رعایت دارابودن یافته‌ها و کفایت کلیدواژه‌ها بوده که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و کمترین توجه مربوط به دارابودن نتیجه‌گیری در کلیدواژه‌ها بوده است. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت مقدمه مقالات در جدول ۲ نشان داده شد.

جدول ۲. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت مقدمه مقالات

شاخص‌های کیفیت مقدمه	فراوانی	درصد	درصد معتبر
جامع‌بودن مقدمه	۷۱۹	۱۵/۴ درصد	۴۸/۱ درصد
دارابودن بیان مسئله	۷۷۶	۱۶/۶ درصد	۵۱/۹ درصد

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

همان‌طور که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود شاخص جامع بودن مقدمه ۴۸/۱ درصد و شاخص دارابودن بیان مسئله ۵۱/۹ درصد در مقالات رعایت شده است. قوی‌ترین شاخص رعایت شده در مقدمه مقالات مربوط به دارابودن بیان مسئله بوده است و توسط نویسندگان بیشتر مورد توجه بوده است. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت یافته‌های مقالات در جدول ۳ نشان داده شد.

جدول ۳. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت یافته‌های مقالات

شاخص‌های کیفیت یافته‌ها	فراوانی	درصد	درصد معتبر
تناسب شیوه ارائه یافته‌ها	۵۶۵	۹ درصد	۳۵/۶ درصد
گویابودن نمودار	۴۱۸	۱۲/۱ درصد	۲۶/۳ درصد
کیفیت جدول‌ها	۶۰۴	۱۳ درصد	۳۸/۱ درصد

همان‌طور که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود شاخص کیفیت جدول‌ها ۳۸/۱ درصد، تناسب شیوه ارائه یافته‌ها ۳۵/۶ درصد و گویابودن نمودار ۲۶/۳ درصد بوده است. درواقع، قوی‌ترین شاخص‌های کیفیت یافته‌های مقالات مربوط به رعایت کیفیت جدول‌ها و تناسب شیوه ارائه یافته‌ها بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و کمترین توجه مربوط به گویابودن نمودار در بخش یافته‌ها بوده است. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت نتیجه‌گیری مقالات در جدول ۴ نشان داده شد.

جدول ۴. نسبت هریک از شاخص‌های پارامتر کیفیت نتیجه‌گیری مقالات

شاخص‌های کیفیت نتیجه‌گیری	فراوانی	درصد	درصد معتبر
ذکر دیدگاه نویسنده	۷۰۵	۱۵/۱ درصد	۵۱/۲ درصد
عدم تکرار یافته‌ها	۳۵۸	۷/۷ درصد	۲۶ درصد
مقایسه با پیشینه‌های قبلی	۳۱۳	۶/۷ درصد	۲۲/۷ درصد

همان‌طور که در جدول ۴ ملاحظه می‌شود شاخص ذکر دیدگاه نویسنده ۵۱/۲ درصد، عدم تکرار یافته‌ها ۲۶ درصد و مقایسه با پیشینه‌های قبلی ۲۲/۷ درصد بوده است. درواقع، قوی‌ترین شاخص‌های کیفیت نتیجه‌گیری مقالات مربوط به رعایت ذکر دیدگاه نویسنده بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و کمترین توجه مربوط به عدم تکرار یافته‌ها و مقایسه با پیشینه‌های قبلی در بخش نتیجه‌گیری بوده است.

یافته‌های استنباطی

در این بخش به تجزیه و تحلیل داده‌هایی که از طریق نمونه‌گیری بین مقالاتی که با هم‌نویسندگی تألیف شده‌اند پرداخته شده و نتایج آنها در جداول ذکر شدند و به سؤالات پژوهش پاسخ داده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش مجزا صورت گرفته است. بخش اول شامل نتایج همبستگی پیرسون بین مقالاتی که تعداد مؤلفان آنها بین دو و سه نفر بوده با کیفیت بخش‌های مقاله می‌باشد و بخش دوم نیز شامل نتایج همبستگی پیرسون بین مقالاتی که تعداد مؤلفان آنها بین چهار و پنج نفر بوده با کیفیت بخش‌های مقاله می‌باشد.

بخش اول: مقالات دارای دو الی سه نویسنده

پاسخ به سؤال اول پژوهش تا چه میزان بین هم نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت عنوان پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۵. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت عنوان

آزمون آماری	دو الی سه نویسندگی و کیفیت عنوان
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۰۵
سطح معناداری	۰/۵۴
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۵ و سطح معناداری ۰/۵۴ می باشد فرض صفر رد و فرض یک پذیرفته می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسندگی با دو الی سه مؤلف و کیفیت عنوان وجود ندارد؛ بنابراین، می توان نتیجه گرفت با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت عنوان تغییری ایجاد نمی شود.

پاسخ به سؤال دوم پژوهش. تا چه میزان بین هم نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت چکیده پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۶. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت چکیده

آزمون آماری	دو الی سه نویسندگی و کیفیت چکیده
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۱۰
سطح معناداری	۰/۲۰
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۲۰ می باشد فرض صفر تأیید و فرض یک رد می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسندگی با دو الی سه مؤلف و کیفیت چکیده وجود ندارد؛ بنابراین، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت چکیده تغییری ایجاد نمی شود.

پاسخ به سؤال سوم پژوهش. تا چه میزان رابطه معناداری بین هم نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت مقدمه پژوهش وجود دارد؟

جدول ۷. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت مقدمه

آزمون آماری	دو الی سه نویسندگی و کیفیت عنوان
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۱۲
سطح معناداری	۰/۱۴
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۲ و سطح معناداری برابر با ۰/۱۴ می باشد فرض صفر تأیید و فرض یک رد می شود یعنی رابطه معناداری بین

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

هم‌نویسندگی با دو الی سه مؤلف و کیفیت عنوان وجود ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت مقدمه تغییری ایجاد نمی‌شود.

پاسخ به سؤال چهارم پژوهش تا چه میزان بین هم‌نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت پیشینه‌های پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۸. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت پیشینه‌ها

دو الی سه‌نویسندگی و کیفیت پیشینه‌ها	آزمون آماری
۰/۲۰	ضریب همبستگی پیرسون
۰/۱۰	سطح معناداری
۱۱۶	تعداد معتبر

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۲۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۱ می‌باشد فرض صفر رد و فرض یک تأیید می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با دو الی سه مؤلف و کیفیت پیشینه‌ها وجود دارد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت پیشینه‌ها تغییر ایجاد می‌شود.

پاسخ به سؤال پنجم پژوهش. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت یافته‌های پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۹. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت یافته‌ها

دو الی سه‌نویسندگی و کیفیت یافته‌ها	آزمون آماری
۰/۰۴	ضریب همبستگی پیرسون
۰/۵۵	سطح معناداری
۱۱۶	تعداد معتبر

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۴ و سطح معناداری برابر با ۰/۵۵ می‌باشد فرض صفر تأیید و فرض یک رد می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با دو الی سه مؤلف و کیفیت یافته‌ها وجود ندارد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت یافته‌ها تغییری ایجاد نمی‌شود.

پاسخ به سؤال ششم پژوهش. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی دو الی سه مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۰. آزمون همبستگی پیرسون بین دو الی سه مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری

دو الی سه‌نویسندگی و کیفیت نتیجه‌گیری	آزمون آماری
۰/۱۸	ضریب همبستگی پیرسون
۰/۰۲	سطح معناداری
۱۱۶	تعداد معتبر

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۸ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۲ می‌باشد فرض صفر رد و فرض یک تأیید می‌شود یعنی رابطه معناداری بین

هم نویسنده‌گی با دو الی سه مؤلف و کیفیت نتیجه گیری وجود دارد؛ بنابراین می توان نتیجه گرفت که با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت نتیجه گیری تغییر ایجاد می شود.

بخش دوم: مقالات دارای چهار الی پنج نویسنده

پاسخ به سؤال اول پژوهش تا چه میزان بین هم نویسنده‌گی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت عنوان پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۱. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج مؤلف و کیفیت عنوان

آزمون آماری	دو الی سه نویسنده‌گی و کیفیت عنوان
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۰۶
سطح معناداری	۰/۴۰
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۶ و سطح معناداری ۰/۴۰ می باشد فرض صفر رد و فرض یک پذیرفته می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسنده‌گی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت عنوان وجود ندارد؛ بنابراین می توان نتیجه گرفت که با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت عنوان تغییری ایجاد نمی شود.

پاسخ به سؤال دوم پژوهش. تا چه میزان بین هم نویسنده‌گی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت چکیده پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۲. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج مؤلف و کیفیت چکیده

آزمون آماری	دو الی سه نویسنده‌گی و کیفیت چکیده
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۱۰
سطح معناداری	۰/۲۰
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۲۰ می باشد فرض صفر تأیید و فرض یک رد می شود یعنی رابطه معناداری بین هم نویسنده‌گی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت چکیده وجود ندارد؛ بنابراین می توان نتیجه گرفت که با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت چکیده تغییری ایجاد نمی شود.

پاسخ به سؤال سوم پژوهش تا چه میزان بین هم نویسنده‌گی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت مقدمه پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۳. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج مؤلف و کیفیت مقدمه

آزمون آماری	دو الی سه نویسنده‌گی و کیفیت عنوان
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۱۲
سطح معناداری	۰/۱۴
تعداد معتبر	۱۱۶

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۱۲ و سطح معناداری برابر با ۰/۱۴ می‌باشد فرض صفر تأیید و فرض یک رد می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت عنوان وجود ندارد. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت مقدمه تغییری ایجاد نمی‌شود.

پاسخ به سؤال چهارم پژوهش. تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت پیشینه‌های پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۴. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج مؤلف و کیفیت پیشینه‌ها

آزمون آماری	دو الی سه نویسندگی و کیفیت پیشینه‌ها
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۲۰۰
سطح معناداری	۰/۱۰
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۲۰ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۱ می‌باشد فرض صفر رد و فرض یک تأیید می‌شود یعنی رابطه ضعیفی بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت پیشینه‌ها وجود دارد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت پیشینه‌ها تغییری ایجاد می‌شود.

پاسخ به سؤال پنجم پژوهش تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت یافته‌های پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۵. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج مؤلف و کیفیت یافته‌ها

آزمون آماری	دو الی سه نویسندگی و کیفیت یافته‌ها
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۰۴
سطح معناداری	۰/۵۵
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با ۰/۰۴ و سطح معناداری برابر با ۰/۵۵ می‌باشد فرض صفر تأیید و فرض یک رد می‌شود یعنی رابطه معناداری بین هم‌نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت یافته‌ها وجود ندارد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت یافته‌ها تغییری ایجاد نمی‌شود.

پاسخ به سؤال ششم پژوهش تا چه میزان بین هم‌نویسندگی چهار الی پنج مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری پژوهش رابطه وجود دارد؟

جدول ۱۶. آزمون همبستگی پیرسون بین چهار الی پنج مؤلف و کیفیت نتیجه‌گیری

آزمون آماری	دو الی سه نویسندگی و کیفیت نتیجه‌گیری
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۱۸
سطح معناداری	۰/۰۲
تعداد معتبر	۱۱۶

با توجه به نتایجی که از آزمون همبستگی پیرسون حاصل شده است و از آنجایی که ضریب همبستگی برابر با $0/18$ درصد و سطح معناداری برابر با $0/02$ درصد می باشد فرض صفر رد و فرض یک تأیید می شود یعنی رابطه خیلی وضعیفی بین هم نویسندگی با چهار الی پنج مؤلف و کیفیت نتیجه گیری وجود دارد؛ بنابراین می توان نتیجه گرفت که با افزایش تعداد مؤلف در کیفیت نتیجه گیری تغییر ایجاد می شود.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی تأثیر هم نویسندگی بر کیفیت اطلاعات در مجلات فصلنامه کتابداری و اطلاع رسانی، فصلنامه مدیریت و پردازش اطلاعات، پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاهی طی سال های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ بوده است. جمع بندی داده های توصیفی حاصل از نمونه حاکی از آن است که پر تولیدترین دانشگاه ها در سال های مورد مطالعه به ترتیب تهران، فردوسی مشهد، علوم تحقیقات تهران و دانشگاه اصفهان بوده اند. بیشترین سهم هم نویسندگی در بین مقالات منتشر شده به ترتیب از نوع دونویسندگی 39 درصد، یک نویسندگی $27/1$ درصد و سه نویسندگی $26/4$ درصد بوده است و کمترین نوع هم نویسندگی از نوع شش نویسندگی با 1 درصد بوده است که این مسئله می تواند بیانگر علاقه پژوهشگران به نوشتن مقاله به صورت انفرادی یا حداکثر در گروه دونفره باشد. همچنین هم نویسندگی بین اساتید نیز بیشتر از نوع یک نویسندگی با $60/7$ درصد بوده است و کمترین نوع هم نویسندگی از نوع شش نویسندگی با $0/7$ درصد بوده است. به بیان دیگر، اعضای هیئت علمی تمایلی زیادی نسبت به خودتألیفی و تمایل کمتری نسبت به هم نویسندگی در سطوح بالا دارند. همچنین، بیشترین سهم نویسندگی در بین دانشجویان از نوع خودتألیفی با $76/6$ درصد بوده است و کمترین نوع هم نویسندگی بین آنها از نوع چهارنویسندگی با $0/5$ درصد همکاری بوده است. به بیان دیگر دانشجویان نیز مانند اعضای هیئت علمی، علاقه مند به کار انفرادی هستند که این می تواند نشانه ضعف همکاری علمی در رشته علم اطلاعات و دانش شناسی باشد. بیشترین منابع به کاررفته در این مقالات از نوع فارسی با $50/1$ درصد و منابع لاتین با $49/9$ درصد بوده است. روش استناددهی ای پی ای با $96/8$ درصد بالاترین نوع استناددهی در مقالاتی که طی سال های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ منتشر شده اند بوده است و روش های ترابیان با $1/7$ درصد و ونکوور با $1/6$ درصد در رتبه های بعدی قرار گرفته اند. در بخش کیفیت عنوان، قوی ترین شاخص مربوط به رعایت گویایی عنوان با $35/7$ درصد بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است. همچنین، نویسندگان به شاخص های موجز بودن با $31/1$ درصد و بدون کلمات اختصاری با $31/2$ درصد نسبت به گویابودن عنوان توجه کمتری داشته اند. در بخش کیفیت چکیده مقالات، قوی ترین شاخص ها مربوط به دارابودن یافته ها با $22/4$ درصد و کفایت کلیدواژه ها با $21/6$ درصد بوده است که بیشترین سهم رعایت را در این بخش داشته اند و ضعیف ترین شاخص مربوط به دارابودن نتیجه گیری با $16/9$ درصد بوده است. در بخش کیفیت مقدمه قوی ترین شاخص مربوط به دارابودن بیان مسئله با $51/9$ درصد بوده است و شاخص جامع بودن مقدمه با $48/1$ درصد در گام بعدی قرار گرفته است. در بخش یافته های مقالات، قوی ترین شاخص ها مربوط به کیفیت جدول ها با $38/1$ درصد و تناسب شیوه ارائه یافته ها با $35/6$ درصد بوده است که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است و ضعیف ترین شاخص بخش یافته ها مربوط به گویابودن نمودار با $26/3$ درصد بوده است. در بخش کیفیت نتیجه گیری قوی ترین شاخص که بیشترین توجه را از جانب نویسندگان داشته است مربوط به ذکر دیدگاه نویسنده با $51/2$ درصد بوده است و ضعیف ترین شاخص ها مربوط به عدم تکرار یافته ها با 26 درصد و مقایسه با پیشینه های

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

قبلی با ۲۲/۷ درصد بوده است.

یافته‌ها نشان دادند، بین هم‌نویسندگی و کیفیت بخش‌های مختلف هم‌نویسندگی تنها در بخش‌های پیشینه با ۰/۲۰ درصد و نتیجه‌گیری با ۰/۱۸ همبستگی وجود دارد. دلیل این امر می‌تواند دسترسی هرکدام از نویسندگان به منابع و پیشینه‌های بیشتر باشد که در اختیار پژوهش قرار می‌دهند و همچنین دخل و تصرف نویسندگان در بخش نتیجه‌گیری نیز امکان‌پذیر است؛ زیرا معمولاً نویسندگان تلاش می‌کنند در قسمت نتیجه‌گیری مشارکت داشته باشند. جدای از این دو قسمت، در بخش‌های عنوان، چکیده، مقدمه، یافته‌ها مبنی بر اینکه مقالات مورد بررسی در وضعیت مناسبی قرار ندارند همبستگی وجود نداشته است. قسمت عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های یک مقاله است. ولایی و همکاران (۱۳۸۵) معتقدند عنوان مقاله پرخواننده‌ترین قسمت مقاله در مجلات دنیاست و آن را به تابلوی یک مغازه تشبیه نموده‌اند که باید نمایانگر کالای عرضه‌شده باشد. بخش چکیده یکی از بخش‌های مهم یک مقاله است که بیشترین خواننده را دارد. به خاطر اینکه چکیده در بازایی اطلاعات نقش اساسی دارد باید طوری تنظیم شود تا دربرگیرنده تمام نکات مهم مقاله از قبیل دارابودن هدف، دارابودن روش، دارابودن یافته‌ها، دارابودن نتیجه‌گیری و کفایت و کیفیت کلیدواژه باشد. با توجه به بررسی داده‌های توصیفی، قوی‌ترین بخش مورد توجه، مربوط به بخش‌های دارابودن یافته‌ها و کیفیت کلیدواژه‌ها بوده است که بیشترین سهم رعایت را از سوی نویسندگان داشته‌اند و ضعیف‌ترین بخش هم مربوط به دارابودن نتیجه‌گیری بوده است که در چکیده مقالات مورد بررسی کمتر رعایت شده‌اند که ممکن است به خط‌مشی خود مجلات مرتبط باشد.

بخش مقدمه اصولاً با این هدف نوشته می‌شود که برای خواننده لزوم انجام آن تحقیق را توجیه کند چنانچه خوب تنظیم نشود ممکن است تحریریه مجله قانع نشوند که چرا باید مقاله چاپ شود (ولایی و همکاران، ۱۳۸۵). مقدمه باید خیلی صریح و بدون متن طولانی و زائد نوشته شود تا خواننده را دچار دل‌زدگی و خستگی نکند. در این پژوهش رابطه‌ای بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقدمه وجود نداشته است. همچنین، نتیجه پژوهش شبیانی‌نیا و همکاران نشان داد که ضعیف‌ترین قسمت مقالات منتشرشده، نگارش مقدمه مقاله بوده است به طوری که در ۶۷ درصد موارد به‌طور صحیح نوشته نبوده است که با پژوهش حاضر همخوانی داشته است. ولایی و همکاران در بررسی ۱۸۲ مقاله مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران که طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ منتشر گردید، مقدمه نادرست را به میزان ۶۳/۳ درصد، مشخص کردن هدف تحقیق با قید زمان و مکان تحقیق را در ۵۶/۴ درصد و نیز عدم توجیه انتشار مقالات را در ۹۸ درصد موارد گزارش کردند.

بخش یافته‌های تحقیق یکی از مهم‌ترین بخش‌های مقاله است که نتایج پژوهش و تجزیه و تحلیل داده‌ها در این بخش گزارش می‌شود. در پژوهش حاضر برای بررسی کیفیت مقالات شاخص‌هایی همچون کیفیت جدول، گویابودن نمودار و تناسب شیوه‌ارائه یافته‌ها مورد بررسی قرار گرفتند که در بررسی داده‌های توصیفی این بخش، قوی‌ترین شاخص‌ها مربوط به کیفیت جدول‌ها و شیوه‌ارائه یافته‌ها و ضعیف‌ترین بخش نیز مربوط به گویابودن نمودار گزارش شده‌اند. همچنین نتایج همبستگی پیرسون نشان دادند که بین هم‌نویسندگی چه در سطح دو الی سه نویسنده و چهار الی پنج نویسنده و کیفیت یافته‌های پژوهش رابطه معناداری وجود ندارد. نتایج این تحقیق با نتایج شبیانی‌نیا و همکاران (۱۳۸۸) همسو بوده است. نتایج تحقیق آنها نشان دادند که ضعیف‌ترین قسمت مقالات منتشرشده، ناصحیح بودن نگارش یافته‌های مقالات بوده است. همچنین نتایج این بخش از پژوهش با پژوهش ولایی و همکاران (۱۳۸۵) همخوانی نداشته است. در پژوهش آنها، بخش یافته‌ها از کم‌مشکل‌ترین قسمت‌های مقاله بوده است.

قسمت نتیجه گیری در واقع قسمت کارشناسی و تخصصی مقاله است. ساختار اصلی آن با شروع از یافته اصلی، پردازش علل و مکانیسم‌ها و توجیحات این یافته و مقایسه آن با یافته‌های دیگران است (گوهری و همکاران، ۱۳۸۵). در این مقاله قوی‌ترین بخش نتیجه‌گیری مربوط به ذکر دیدگاه نویسنده بوده که بیشترین توجه را از سوی نویسندگان داشته است. از خطاهای رایج در این بخش، تکرار مجدد یافته‌ها و عدم مقایسه با پژوهش‌های مرتبط بوده است که با نتایج پژوهش ولایی و همکاران (۱۳۸۵) همسو بوده است.

این آمار نشان می‌دهد که در مجلات مورد نظر با افزایش تعداد نویسندگان و همکاری در تألیف، کیفیت بخش‌های مقاله تغییری نکرده است. همچنین نتایج این پژوهش نشان دادند که مقالاتی که به وسیله همکاری در سطح پایین و سطح بالا تألیف می‌شوند از نظر کیفیت با هم برابرند. به عبارت دیگر مقالاتی که توسط چند نفر تألیف می‌شوند از کیفیت بیشتری نسبت به مقالاتی که به صورت تکی یا دونفره تألیف می‌شوند برخوردار نیستند. از سوی دیگر، نتایج پژوهش انجام شده توسط های هی، جنگ و هانت (۲۰۰۹) نشان دادند که بین هم‌نویسندگی و میزان استناد به مقالات رابطه معناداری وجود دارد، به عبارت دیگر، مقالاتی که توسط نویسندگان بیشتری تألیف می‌شوند، شانس بیشتری برای جذب استناد برخوردار هستند. در کنار هم قراردادن این دو یافته نشان می‌دهند که هرچند الزاماً، هم‌نویسندگی (در محدوده مقالات بررسی شده) به ارتقای کیفیت مقاله کمک نمی‌کند اما موجب افزایش استناد به آن می‌شود. از آنجایی که نویسندگان مقالات معمولاً مقاله‌ها را در بخش سوابق علمی خود و همچنین وبسایت مؤسسه مربوط به خود قید می‌کنند و در فرصت‌های مختلف به تبلیغ نوشتارهای خود می‌پردازند، لذا امکان مشاهده‌پذیری آنها و به تبع آن امکان استناد به آنها افزایش می‌یابد. اما به نظر می‌رسد دلیل اصلی همکاری نه جذب استناد بلکه ارتقای کیفیت مقاله در نتیجه تبادل افکار، تجربیات و امکانات می‌باشد. بر اساس یافته‌های این مقاله چنین نتیجه‌ای از همکاری در نویسندگی حاصل نشده است. مطالعه حاضر نشان داد که کیفیت کلی بخش‌های مختلف مقالات مطلوب نیست. افزایش تعداد مجلات و در نتیجه تعداد مقالات هدف نهایی نیست، بلکه هدف دارا بودن مقالات با کیفیتی است که از نظر محتوا سبب گسترش واقعی مرزهای دانش و توسعه علم در کشور شوند. همچنین با افزایش کیفیت مقالات، نویسندگان تمایل بیشتری برای استناد به مقالات داخلی نشان خواهند داد که خود می‌تواند عاملی برای رشد مضاعف کیفی مقالات شود (گوهری و همکاران، ۱۳۹۱). نکته‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد این است که چنانچه قصد از همکاری ارتقای کیفیت باشد باید آسیب‌شناسی‌های بیشتری در این زمینه انجام شوند تا مشخص شود که چرا افزایش تعداد نویسنده‌ها الزاماً به افزایش کیفیت مقاله نمی‌انجامد. در حالی که بر اساس یافته‌های پیشین، افزایش تعداد نویسنده‌ها به افزایش تعداد استناد کمک می‌کند. بررسی دقیق این مسئله می‌تواند راهکارهای دقیق‌تری پیش روی سیاست‌گذاری علم و فناوری قرار دهد.

پیشنهاد‌های اجرایی پژوهش

۱. از آنجایی که مقالات تألیف شده توسط چند نفر الزاماً از کیفیت بیشتری نسبت به مقالاتی که به صورت تکی یا دونفره تألیف می‌شوند برخوردار نیستند، لذا باید به سایر مقوله‌های مرتبط با کیفیت در مقالات توجه شود.
۲. اگرچه مقالات حاصل از هم‌تألیفی الزاماً از کیفیت بیشتری نسبت به مقالات تک‌نویسنده برخوردار نیستند، اما از آنجایی که تحقیقات نشان می‌دهد مقالات چندنویسنده‌ای از شانس بیشتری برای دریافت استناد برخوردارند، لازم است با تدوین سیاست‌های تشویقی، تقویت این نوع مقالات در دستور کار قرار گیرند.

رابطه بین هم‌نویسندگی و کیفیت مقالات: رهیافتی از مقالات منتشرشده در حوزه علم اطلاعات ...

فهرست منابع

- آتش‌بسته، منیر؛ نورمحمدی، حمزه‌علی؛ اسدی، سعید (۱۳۹۴). مشارکت و همکاری علمی در ویکی‌پدیای فارسی. *تعامل انسان و اطلاعات*، شماره ۴، صفحات ۲۹۲ تا ۳۰۴.
- آشوری، ندا (۱۳۸۳). آشنایی با برنامه‌ها و نهادهای ارزیابی پژوهش. *تازه‌های علوم شناختی*، سال ۶، شماره ۱ و ۲.
- احمدی، حمید؛ عصاره، فریده و سهیلی، فرامرز (۱۳۹۲). همکاری علمی، زمینه‌ساز شبکه هم‌نویسندگی: مطالعه موردی. روابط هم‌نویسندگی مجتبی شمسی‌پور در حوزه شیمی، رهیافت، شماره ۵۴.
- احمدی، علی و سوری، حمید (۱۳۹۳). رهنمودهای اساسی و مرتبط با بهبود کیفیت متدولوژی مقالات علوم پزشکی: مروری نظام‌مند برای راهنمایی نویسندگان و داوران مقالات. *مجله علوم پزشکی شهرکرد*، دوره ۱۶، شماره ۶، صفحات ۱۶۲-۱۵۴.
- اکبرین، حسام‌الدین؛ باهنر، علیرضا؛ نکویی جهرمی، امیدعلی و شریفی، حمید (۱۳۹۰). ارزیابی روش‌شناسی مطالعات تجربی منتشرشده در مجله علمی-پژوهشی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران در مدت ۱۰ سال (۱۳۸۷-۱۳۷۸). *مجله تخصصی اپیدمیولوژی ایران*، دوره ۷، شماره ۱، صفحات ۶-۱.
- حسن‌زاده، محمد؛ خدادوست، رضا و زندیان، فاطمه (۱۳۹۱). بررسی شاخص‌های هم‌نویسندگی، مرکزیت و چاله‌های ساختاری پژوهشگران نانوفناوری ایران نمایه شده در نمایه استنادی علوم (۱۹۹۱-۲۰۱۱)، *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، دوره ۲۸، شماره ۱، صفحات ۲۲۳ تا ۲۵۰.
- حیدری، معصومه و صفوی، زینب (۱۳۹۱). ضریب همکاری گروهی نویسندگان مقالات مجله پژوهش در پزشکی. *مجله پژوهش در پزشکی*، دوره ۳۶، شماره ۲، صفحات ۱۰۹ تا ۱۱۳.
- جانعلی‌زاده چوب‌بستی، حیدر و اکملی، ماکوان (۱۳۸۷). عوامل اجتماعی مؤثر بر میزان همکاری اعضای هیئت علمی (مطالعه موردی دانشگاه کردستان)، *راهبرد فرهنگ*، دوره اول، شماره ۲، صفحات ۱۰۳ تا ۱۲۲.
- رحیمی، ماریه و فتاحی، رحمت‌الله (۱۳۸۸). بررسی میزان عوامل مؤثر بر همکاری علمی از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، شماره ۴۵.
- داورپناه، محمدرضا و آدمیان، رضا (۱۳۹۱). بررسی اثر میزان توسعه‌یافتگی کشورها بر اساس رؤیت‌پذیری مقالات هم‌تألیفی. *پژوهش‌نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*، دوره دوم، شماره ۲، صفحات ۱۴۹ تا ۱۷۰.
- عرفان‌منش، محمدمین و ارشدی، هما (۱۳۹۴). شبکه هم‌نویسندگی مؤسسات در مقاله‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی*، دوره ۴۹، شماره ۱، صفحات ۷۹ تا ۹۹.

علاقبندراد، جواد (۱۳۸۳). روند پژوهش و متغیرها. تازه‌های علوم شناختی، سال ۶، شماره ۱ و ۲

طالبی، محمد (۱۳۷۹). سیمای همکاری علمی مراکز تحقیقاتی داخل کشور با هم و با مراکز تحقیقاتی خارج از کشور از دریچه SCI 1، رهیافت، شماره ۲۱، صفحات ۱۱۲ تا ۱۱۸.

طباطبایی، سید حمیدرضا و فاضل زاده، امید (۱۳۸۸). رعایت اصول صحیح مقاله نویسی در مقالات چاپ شده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز طی سال های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۶، مجله تخصصی اپیدمیولوژی ایران، دوره ۵، شماره ۲: صفحات ۳۴-۲۸.

گوهری، محمدرضا؛ صالحی، مسعود؛ وهابی، نسیم و بذرافشان، اعظم (۱۳۹۱). تحلیل ساختار کیفیت مقالات علوم پزشکی طی سال های ۱۳۸۷-۱۳۸۱، مجله دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (پیاورد سلامت) دوره ۶، شماره ۱، صص ۷۹-۸۸

ولایی، ناصر؛ کوثریان، مهرانوش؛ نصیری، ابراهیم و موسوی، سید فاطمه (۱۳۸۵). بررسی کمی و کیفی مقالات مجله علمی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران (نامه) از شماره ۴۷-۱ تابستان ۱۳۸۴، مجله علوم پزشکی مازندران دور شانزدهم، شماره ۵۲، صص ۱۳۹-۱۳۱.

He, Z. L., Geng, X. S., & Campbell-Hunt, C. (2009). Research collaboration and research output: A longitudinal study of 65 biomedical scientists in a New Zealand university. *Research policy*, 38(2), 306-317.

Lee, S., & Bozeman, B. (2005). The impact of research collaboration on scientific productivity. *Social studies of science*, 35(5), 673-702.

Chang, M. H; Harrington, J. E. (2005). "Discovery and diffusion of knowledge in an endogenous social network". *American Journal of Sociology*, 110, pp.

Katz, J. S., & Martin, B. R. (1997). What is research collaboration?. *Research policy*, 26(1), 1-18.

Hara, N., Solomon, P., Kim, S., & Sonnenwald, D. H. (2003). An emerging view of scientific collaboration: Scientists' perspectives on factors that impact collaboration. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 54, 952-965.

Hudson, J., 1996, "Trends in multi-authored papers in economics", *The Journal of Economic Perspectives*, 10(3), pp. 153-158.

Price, Derek J. de Solla & Donald Beaver (1966) 'Collaboration in an Invisible College', *American Psychologist* 21: 1011-18

Zuckerman, Harriet (1967) 'Nobel Laureates in Science: Patterns of Productivity, Collaboration, and Authorship', *American Sociological Review* 32(3): 391-403.

Hart, Richard L. (2000). Co-authorship in the academic library literature: survey of attitudes and behaviors. *Journal of Academic Librarianship*, 26 (5), 339-345.

Harirchi, G., Melin, G., & Etemad, S. (2007). An exploratory study of the feature of Iranian co-authorships in biology, chemistry and physics. *Scientometrics*, 72(1), 11-24.

Lemarchand, G. A. (2012). The long-term dynamics of co-authorship scientific networks: Iberoamerican countries (1973-2010). *Research Policy*, 41(2), 291-305.

Nasir, A. A., & Lakhoo, K. (2013). Evaluation of clinical research reporting in African Journal of Paediatric Surgery. *African Journal of Paediatric Surgery*, 10(1), 13.